

Sociālo fotostāstu krājums “DROŠA UZVEDĪBA UZ IELAS”

Sociālo fotostāstu krājums “DROŠA UZVEDĪBA UZ IELAS” paredzēts speciālās izglītības skolotājiem, pirmsskolas izglītības skolotājiem, kā arī vecākiem, lai veicinātu skolēnu ar funkcionāliem traucējumiem sociālo prasmju attīstību. Metodisko materiālu var izmantot sākumskolas un pamatskolas vecuma skolēnu ar GAT (garīgās attīstības traucējumiem) un AST (autiskā spektra traucējumiem), pirmsskolas vecuma bērnu ar jauktiem attīstības traucējumiem, kā arī jebkura bērna vai skolēna sociālās prasmes droši uzvesties uz ielas un sabiedriskajā transportā attīstīšanai.

Metodiskajā materiālā par tēmu “DROŠA UZVEDĪBA UZ IELAS” iekļauti 14 sociālie fotostāsti drukāta teksta formātā, 14 laminētas sociālo fotostāstu pamatnes, ar velcro lentas palīdzību maināmi fotoattēli un vārdi.

- UZ IELAS
- PIE GĀJĒJU PĀREJAS
- LUKSOFORS (Sarkanā un dzeltenā gaisma)
- LUKSOFORS (Zaļā gaisma)
- TRAMVAJS
- TRAMVAJA PIETURA
- TRAMVAJĀ
- AUTOBUSS
- AUTOBUSA PIETURA
- IEKĀPŠANA
- TRANSPORTA BIĻETE
- TRANSPORTĀ (Meitene)
- TRANSPORTĀ (Zēns)
- IZKĀPŠANA

Papildus pievienoti maināmi fotoattēli un maināmi vārdi.

Pielietojot sociālo fotostāstu krājumu mācību procesā skolēniem ar garīgās attīstības traucējumiem un autiskā spektra traucējumiem, autore iesaka izmantot divas grūtību pakāpes, atbilstoši skolēna individuālajām spējām un veselības stāvoklim.

SOCIĀLO FOTOSTĀSTU KRĀJUMA IZMANTOŠANA MĀCĪBU PROCESĀ

Darba forma		I GRŪTĪBAS PAKĀPE	II GRŪTĪBAS PAKĀPE
Individuālais darbs telpās	Ar vienu sociālo fotostāstu	Skolotāja kopā ar skolēnu izlasa stāstu, apskata attēlus, izrunā redzamo situāciju.	
		Skolotāja noņem melnbaltos attēlus, atstājot krāsainos attēlus vai otrādi.	Skolēns noņem attēlus un vārdus, atstājot virsrakstu.
		Skolēns meklē un saliek atpakaļ atbilstošos melnbaltos vai krāsainos attēlus.	Skolēns saliek atpakaļ atbilstošos attēlus, pēc drukātā stāsta parauga saliek atbilstošos galvenos teikumus (ar diviem vai vairāk vārdiem).
		Skolēns nosauc, pastāsta par attēlā redzamo, ja var.	
	Ar diviem un vairāk fotostāstiem	Skolotāja kopā ar skolēnu izlasa sociālos fotostāstus pa vienam, apskata attēlus, izrunā redzamās situācijas.	
		Skolotāja noņem melnbaltos attēlus, atstājot krāsainos attēlus vai otrādi.	Skolēns noņem attēlus un vārdus, atstājot virsrakstus diviem vai vairāk fotostāstiem.
		Skolēns meklē un saliek abiem stāstiem atpakaļ atbilstošos melnbaltos vai krāsainos attēlus.	Skolēns meklē un saliek atpakaļ atbilstošos attēlus katram fotostāstam, pēc drukātā stāsta parauga saliek atbilstošos galvenos teikumus.
		Skolēns nosauc, pastāsta par attēlā redzamo, ja var.	
Darbs pāros telpās		Skolotāja kopā ar skolēniem izlasa sociālos fotostāstus pa vienam, apskata attēlus, izrunā redzamās situācijas.	
		Skolotāja noņem melnbaltos attēlus, atstājot krāsainos attēlus vai otrādi.	Skolēni noņem attēlus un vārdus, atstājot virsrakstus savam fotostāstam.
		Katrs skolēns meklē un saliek savam stāstam atpakaļ atbilstošos melnbaltos vai krāsainos attēlus.	Skolēni meklē un saliek atpakaļ atbilstošos attēlus savam fotostāstam, pēc drukātā stāsta parauga saliek atbilstošos galvenos teikumus.
		Skolēns nosauc, pastāsta par attēlā redzamo, ja var.	
Individuālais darbs reālajā vidē transporta pieturā vai transportā		Reālajā vidē tiek izmantotas tikai pamatnes ar attēliem bez vārdiem. Skolotāja kopā ar skolēnu izlasa stāstu, apskata attēlus, izrunā redzamo situāciju attēlos.	
		Skolotāja vai skolēns nosauc reālajā situācijā redzamo.	
		Skolēns meklē, rāda, ja var – nosauc attēlos redzamos reālās vides objektus.	
		Skolēns reālajā vidē meklē, rāda un nosauc attēlos redzamo.	

AUTOBUSS

AUTOBUSS IR TRANSPORTA LĪDZEKLIS.

AUTOBUSS APSTĀJAS PIETURĀ.

AUTOBUSS VED CILVĒKUS.

AUTOBUSAM IR RITENĪ.

AUTOBUSS BRAUC PA IELU.

AUTOBUSAM IR NUMURS.

NUMURS RĀDA, KUR AUTOBUSS
BRAUC.

TRAMVAJA PIETURA

PIE TRAMVAJA PIETURAS IR ZĪME.

UZ ZĪMES IR TRAMVAJS.

ZĒNS SĒŽ TRAMVAJA PIETURĀ.

ZĒNS SĒŽ UZ SOLIŅĀ.

ZĒNS GAIDA TRAMVAJU.

TRANSPORTA BIĻETE

ZĒNS UN MEITENE BRAUC
TRANSPORTĀ.

ZĒNAM IR TRANSPORTA BIĻETE.

MEITENEI IR TRANSPORTA BIĻETE.

MEITENE PĪKSTINA BIĻETI.

BIĻETI PIELIEK PIE APARĀTA.

ZĒNS LIEK BIĻETI PIE APARĀTA.

UZ IELAS

ZĒNS IET PA IETVI.

ZĒNS IET PA IETVI TĀLĀK NO IELAS.

ZĒNS PEĻĶEI IET GARĀM.

ZĒNI IET PA GĀJĒJU CELIŅU.

ZĒNI PALAIŽ GARĀM CITUS CILVĒKUS.

IETEIKUMI:

- Sociālo fotostāstu krājums var tikt pielāgots vai izveidots katram bērnam vai skolēnam, atbilstoši viņa individuālajām spējām un vajadzībām. Ja fotogrāfijās būs redzams pats bērns, viņam būs lielāka interese un motivācija darboties ar šo materiālu.
- Drukātie sociālie fotostāsti var tikt pārveidoti ar rakstītajiem burtiem, tie var tikt papildināti vai saīsināti, atbilstoši bērna vai skolēna spējām. Sociālā fotostāsta teikumi var tikt atdalīti, sagriezti pa vienam pēc vajadzības.
- Skolēns var norakstīt un/vai atstāstīt sociālos stāstus.
- Sociālos fotostāstus var uzrakstīt ar symwriter simboliem, ja bērns vai skolēns uztver ar simboliem rakstītu tekstu.
- Fotogrāfijas var izmantot arī atsevišķi, bez pamatnēm. Var meklēt un likt fotogrāfijas pa pāriem, savienojot melnbaltās ar krāsainajām vai otrādi. Var nosaukt, kas redzams fotogrāfijās utt.
- Izmantojot maināmos attēlus un vārdus, var dažādēt vai sarežģīt uzdevumus.
- Esot uz ielas, sabiedriskajā transportā vai pieturā, var atkārtot un nostiprināt iepriekš apgūtās zināšanas ar sociālo fotostāstu krājumu.
- Telpās no krēsliem var izveidot transporta līdzekli, vai transporta pieturu un izspēlēt sociālo fotostāstu krājumā esošās drošības situācijas.
- Skolēns var pats zīmēt vai veidot savu sociālo stāstu grāmatu par “Drošu uzvedību uz ielas”.

Rīgas 5.internātpamatskolas – attīstības centra
speciālais pedagogs, izglītības metodīķis
INA GRUZDIŅA